

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120202152
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120202152.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. G., nar. XX.XX.XXXX, a G. G., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom H. P. XXX/XX, R., deti rodičov - matka: O.. E. G., nar. XX.XX.XXXX, a otec: O.. D. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja rodičia bytom H. P. XXX/XX, R., a o maloleté deti: E. D., nar. XX.XX.XXXX, a E. D., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom D. XXXX/XX, Q., deti rodičov - matka: E. D., nar. XX.XX.XXXX, a otec: E. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja rodičia bytom D. XXXX/XX, Q., všetky deti v konaní zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X., o schválenie právneho úkonu, ktorý za maloletú G. urobili jej rodičia v zastúpení matkou, o schválenie právneho úkonu, ktorý za maloletého G. urobila zvláštna opatrovníčka: O.. J. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXXX/XX, R., o schválenie právneho úkonu, ktorý za maloletú E. urobil zvláštny opatrovník: D.. E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, Q., o schválenie právneho úkonu, ktorý za maloletú E. urobili jej rodičia, takto

rozhodol:

I. Súd s ch v a ľ u j e právny úkon, ktorý za maloletú G. urobili dňa 28.12.2018 jej rodičia v zastúpení matkou, právny úkon, ktorý za maloletého G. urobila dňa 28.12.2018 zvláštna opatrovníčka O.. J. R., právny úkon, ktorý za maloletú E. urobil dňa 02.04.2019 zvláštny opatrovník D.. E. H., a právny úkon, ktorý za maloletú E. urobili dňa 24.10.2018 jej rodičia, a to odmietnutie dedičstva v dedičskom konaní po poručiťke M. M., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom S. XXX/XX, U. vedenom na Obvodnom súde pre H. X pod sp.zn. 26D/1536/2014.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Notárka I. M. doručila tunajšiemu súdu dňa 03.03.2020 podnet na začatie konania vo veci schválenia právnych úkonov odmietnutia dedičstva, ktoré v mene maloletých detí vykonali osoby uvedené v záhlaví tohto rozsudku, v dedičskom konaní po poručiťke M. M., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom S. XXX/XX, H. X - T., vedenom na Obvodnom súde pre H. X pod sp.zn. 26D/1536/2014.

2. Právomoc súdu SR na konanie vo veci schválenia právnych úkonov za maloleté deti je daná ustanovením čl. 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Brusel II bis), keďže všetky maloleté deti majú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky. Rozhodným právom je právo SR, a to s poukazom na článok 15 ods. 1. Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (Haag 19. októbra 1996), podľa ktorého pri výkone právomoci podľa ustanovení kapitoly II použijú orgány zmluvných štátov právo svojho štátu.

3. Uznesením č.k. 11P/18/2020-59 zo dňa 06.03.2020 súd začal konanie o schválenie právnych úkonov a ustanovil maloletým deťom procesného opatrovníka na ich zastupovanie v konaní.

4. Procesný opatrovník sa vyjadril, že po oboznámení sa s podkladmi doručenými súdom a po doplnení informácií k prebiehajúcej dedičskému konaniu matkami maloletých detí oznamuje, že odmietnutie dedičstva je v najlepšom záujme maloletých detí. E. maloletých detí G. im uviedla, že ona ani maloleté deti zomrelú nepoznali, bola to stará mama jej manžela; aj predchádzajúci dediči zomrelej odmietli dedičstvo; je si vedomá, že súčasťou dedičstva sú aj pohľadávky a odmietajú ho. Matka maloletých detí D. im uviedla, že zomrelá bola jej stará matka; od svojich osemnástich rokov kontakt so starou matkou nemala, ako dedička v druhom rade odmietla dedičstvo, nakoľko si bola vedomá, že mnoho vecí po pozostalej nie je finančne vysporiadaných; poukázala na pohľadávky, ktoré sú uvedené v podkladoch od notárky, z ktorého okrem iného predpokladá, že dlh za byt zomrelej bude vyšší ako je uvedené, nakoľko je pohľadávka započítaná do roku 2015, k vyprataniu bytu zomrelej došlo však až v roku XXXX. S ohľadom na uvedené procesný opatrovník odporučil súdu právne úkony odmietnutia dedičstva schváliť, nakoľko sú v záujme maloletých detí.

5. Matka maloletých detí G. sa vyjadrila, že so zosnulou sa nikdy nepoznali a rodina s ňou neudržiavala kontakt. Je presvedčená, že deti zosnulej, keďže sú na žive a tešia sa zdraviu primeranému ich veku, by túto skutočnosť mali riešiť, keďže vie, že je to v ich silách. Preniesť všetku zodpovednosť na pravnikov nepokladá za správne a prevziať ich povinnosť na seba ako zástupcu maloletých odmieta, preto sa dedičstva vzdávajú.

6. Otec maloletých detí G. sa s vyjadrením matky maloletých detí na pojednávaní stotožnil.

7. O. J. R. sa vyjadrila, že zastupuje maloletého G., s ktorým je v príbuzenskom vzťahu synovec (sestrin syn). K odmietnutiu dedičstva sa vyjadrila, že nefungujúce rodinné vzťahy, ktorých príčina jej nie je známa, viedli k tomu, že maloletý nepoznal poručiťku a ani doteraz nemal vedomosť o svojej príbuznej prababke. Myslí si, že doriešiť dedičské konanie mali jej deti, nakoľko sú všetci žijúci a nemali prenášať zodpovednosť a povinnosti ďalej na neploleté deti.

8. Matka maloletých detí D. sa vyjadrila, že súhlasí s právnym úkonom odmietnutia dedičstva. Je to jej babka, videla ju v živote dvakrát, vôbec si ju nepamätá. Poukazovala na to, že byt vypratávali až v roku 2017, ale vyúčtované veci sú do roku 2014, kedy zomrela. Išlo tam kúrenie, nájomné, na čo si Mesto bude nárokovať. Veci, ktoré boli vypratane, dali do úschovy, nevedia, akú sumu za to budú chcieť. Budú spojené aj trovy s poplatkom notárovi.

9. Otec maloletých detí D. a D.. E. H. sa obdobne vyjadrili v tom zmysle, že aj po preštudovaní predložených podkladov sú toho názoru, že je v najlepšom záujme maloletej E./E., aby odmietla dedičstvo. Domnievajú sa, že potenciálne dedičstvo, ktoré by im v najlepšom prípade mohlo pripadnúť, nevyrovná prípadné riziká a starosti spojené s účasťou maloletých detí na danom dedičskom konaní v M. republike. Navyše maloleté, ani ich matka nemali žiaden vzťah s M. M..

10. Súd vykonal dokazovanie podnetom notárky, uznesením sp.zn. 26D 1536/2014 zo dňa 17.10.2014, Úmrtným listom, podnetom Obvodnému súdu pre H. 6, prípisom Z. súdu H. Plnou mocou zo dňa 30.04.2018, uznesením č.j. 26D 1536/2014-367, Prehlásením o odmietnutí dedičstva zo dňa 28.12.2018, uznesením č.j. 26D 1536/2014-368, Vyhlásením o odmietnutí dedičstva zo dňa 24.10.2018, uznesením č.j. 26D 1536/2014-369, Prehlásením o odmietnutí dedičstva zo dňa 28.12.2018, uznesením č.j. 26D 1536/2014-421, Vyhlásením o odmietnutí dedičstva zo dňa 02.04.2019, Protokolom o prevzatí a vypratani bytu zo dňa 25.09.2017, keď pojednával v neprítomnosti otca maloletých detí D., ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

11. Pred Obvodným súdom pre H. X sa pod sp.zn. 26D/1536/2014 vedie dedičské konanie po poručiťke M. M., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy trvale bytom S. XXX/XX, H. X-Břevnov, pričom ako súdny komisár bola poverená notárka E. M. (č.l. 4). Ako dedičia v dedičskom konaní po poručiťke prichádzali do úvahy maloleté deti, za ktoré právne úkony odmietnutia dedičstva urobili: za maloletú G. dňa 28.12.2018 jej rodičia v zastúpení matkou (č.l. 13), za maloletého G. dňa 28.12.2018 zvláštna opatrovníčka ustanovená v dedičskom konaní O.. J. R. (č.l. 18), za maloletú E. dňa 02.04.2019 zvláštny opatrovník ustanovený v dedičskom konaní D.. E. H. (č.l. 20) a za maloletú E. dňa 24.10.2018

jej rodičia (č.l. 15). Z podnetu notárky (č.l. 2) vyplýva, že majetok poručiťky predstavujú pohľadávky voči spoločnosti I. správa s.r.o., prsteň, hotovosť, vkladná knižka v celkovej hodnote 88.214,62 Kč (po prepočte súdom 3.305,28 eura) a neocenené bytové zariadenie a pasíva poručiťky predstavujú pohľadávky Mestskej časti Praha 6, spoločnosti UPC Česká republika s.r.o. a spoločnosti I. správa s.r.o. v celkovej výške 30.706,39 Kč (po prepočte súdom 1.150,53 eura).

12. Podľa § 26 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

13. Podľa § 27 ods. 1 OZ, kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje Zákon o rodine.

14. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

15. Podľa § 31 ods. 2 ZR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

16. Podľa § 28 OZ, ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

17. Podľa § 111 písm. i) zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o schválení právneho úkonu maloletého.

18. Podľa § 119 CMP, právny úkon, ktorý urobil zákonný zástupca za maloletého, súd schváli, ak je to v záujme maloletého.

19. Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že právne úkony odmietnutia dedičstva urobené za maloleté deti boli urobené v záujme maloletých detí. Hoci z doposiaľ zistených aktív a pasív zatiaľ nevyplýva, že je dedičstvo predĺžené, rozdiel medzi aktívami a pasívami je v súčasnosti len vo výške 57.508,23 Kč (2.154,75 eura). Aktíva dedičstva pritom nie sú tvorené žiadnymi nehnuteľnosťami, ktorých hodnota by v budúcnosti mohla rásť, ale ide iba o pohľadávky z preplatkov, prsteň, hotovosť, vkladnú knižku a zastarané bytové zariadenie, spolu zanedbateľnej hodnoty. Naopak, vzhľadom na vyjadrenie účastníkov konania je tu predpoklad, že pasíva dedičstva ešte narastú (nedoplatky za ďalšie obdobie; poplatok za úschovu bytového zariadenia). Za súčasného stavu by hodnota dedičstva, ktorej by sa dostalo každému z maloletých detí (v prípade, že by dedičstvo neodmietli), bola vo výške 538,69 eura. Takáto hodnota je v porovnaní s rizikami spojenými s účasťou maloletých detí v predmetnom dedičskom konaní (navýšenie pasív až do hodnoty aktív dedičstva; náklady spojené s dedičským konaním; zodpovedanie maloletých dedičov za prípadne neskôr objavené dlhy poručiťky) zanedbateľná. Nakoniec, riziku spojenému s účasťou v dedičskom konaní nasvedčuje aj skutočnosť, že všetci skôr do úvahy prichádzajúci dedičia dedičstvo po poručiťke odmietli. Zároveň súd poukazuje na to, že z výsluchov rodičov maloletých detí vyplýva, že maloleté deti sú finančne zabezpečené a nie sú tak odkázané na dedičstvo po poručiťke.

20. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené súd právne úkony odmietnutia dedičstva, urobené za maloleté deti zákonnými zástupcami, resp. zvláštnymi opatrovníkmi, vo výroku I. tohto rozsudku schválil ako urobené v záujme maloletých detí.

21. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.